

พระราชทานเพลิงพระศพสังฆราชา'พุทธศาสนิกชน'สังเสด็จ

ไทยโพสต์ ● พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สด็จฯ แทนพระองค์ ในการพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระญาณสังวรฯ ณ พระเมรุ วัดเทพศิรินทราวาส ขณะที่ริ้วขบวนพระอิสริยยศเคลื่อนพระศพสมเด็จพระสังฆราชขอสงวนการสมพระเกียรติ โดยมีพุทธศาสนิกชนเฝ้าสังเสด็จตลอดเส้นทางท่ามกลางบรรยากาศโศกเศร้า กระทรวงวัฒนธรรมเก็บข้อมูลทำบัน

ทึกพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ เป็นหนังสือปกแข็ง 800 หน้า จำนวน 10,000 เล่ม กำหนดแล้วเสร็จในเดือนมีนาคมปีหน้า

วันที่ 16 ธันวาคม 2558 ผู้สื่อข่าวรายงานจากวัดบวรนิเวศวิหารว่า ตั้งแต่เวลา 06.00 น. คิษยานุศิษย์ต่างทยอยกันเดินทางมาเฝ้าสังเสด็จพระศพสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และแสดงความอาลัยอย่างเนือง

แน่น ที่หน้าถนนพระสุเมรุ เวลา 07.00 น. เจ้าหน้าที่ทหาร สำนักพระราชวัง กรมการศาสนา (ศน.) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (พศ.) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และคิษยานุศิษย์ ร่วมจัดริ้วขบวนพระอิสริยยศพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

เวลา 07.30 น. ที่ตำหนักเพ็ชร วัดบวรนิเวศวิหาร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่

หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ พล.ท. หม่อมเจ้าเฉลิมศึก ยุคล ผู้แทนพระองค์ ทอดผ้าไตรพระสงฆ์ 10 รูป สดับปกรณ์ ถวายอนุโมทนา ถวายอดิเรก เจ้าพนักงานเชิญพระโกศทองน้อยขึ้นประดิษฐานบนเสลี่ยงเคลื่อนจากตำหนักเพชรมาเทียบยังราชรถ จากนั้นเจ้าพนักงานเชิญพระโกศทองน้อยขึ้นประดิษฐานยังราชรถ เชิญพระโกศพระศพ มีขบวนมาลาขึ้นประดิษฐานพระโกศ ครึ่งนี้สำนักพระราชวังได้เชิญราชรถหมายเลขทะเบียน วม.ม.0290/45 ใช้ประดิษฐานพระโกศพระศพสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

จากนั้นเวลา 08.00 น. รัชชบวนพระอิสริยยศเชิญพระโกศพระศพสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก จากตำหนักเพชร วัดบวรนิเวศวิหาร ไปยังพระเมรุ วัดเทพศิรินทราวาส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย

อ่านต่อหน้า 12

สถิติไว้ในแดนธรรม

โดยขบวนพระอิสริยยศ ประกอบด้วยขบวนทหาร 3 เหล่าทัพ 3 กองพัน มีธง 3 ชาย นำริ้ว คู่แห่ กลองชนะ สังข์ แตร ราชรถพระนำ อานพระอภิธรรม

ในการนี้ สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ ผู้ปฏิบัติหน้าที่พระนำอานพระอภิธรรม พร้อมด้วยราชรถเชิญพระโกศพระศพ ข้าราชการกระทรวงวัฒนธรรม ข้าราชการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นคู่เคียง แวดล้อมด้วยเครื่องสูงหน้าเป็นพระเกียรติยศตามราชประเพณี โดยมีผู้เข้าร่วมริ้วขบวนกว่า 1,400 คน ใช้ท่าเดินแบบสโลว์มาร์ทประกอบเพลงพญาโศกอลอยลม

โดยเส้นทางเคลื่อนไปตามถนนหน้าพระเมรุ เลี้ยวซ้ายข้ามสะพานผ่านฟ้าลีลาศ เข้าถนนราชดำเนินกลาง ตัดเข้าถนนหลานหลวง เมื่อถึงจุดพักที่แยกหลานหลวง ผู้เข้าร่วมริ้วขบวนได้เปลี่ยนท่าเดินปกติ จนกระทั่งเลี้ยวขวาเข้าถนนกรุงเกษม ริ้วขบวนหยุดพักหน้ากระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จากนั้นริ้วขบวนเคลื่อนต่อด้วยท่าเดินแบบสโลว์มาร์ทอีกครั้ง เลี้ยวขวาเข้าถนนหลวง ก่อนเลี้ยวขวาเข้าสู่ถนนสุสานหลวง พระเมรุ วัดเทพศิรินทราวาสฯ

เวลา 10.00 น. ริ้วขบวนถึงพระเมรุ เจ้าหน้าทีปรับสูริ้วขบวนที่ 2 เชิญพระโกศพระศพ

เคลื่อนริ้วขบวนเวียนรอบพระเมรุ 3 รอบ แล้วเจ้าพนักงานเชิญพระลงลงในชั้นประดิษฐานยังพระจิตกาธานบนพระเมรุ

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ตลอดเส้นทางที่ขบวนเคลื่อนผ่านปิดการจราจร สองข้างทางมีประชาชนแต่งกายไว้ทุกข์ชุดสีดำแสดงความอาลัยและส่งเสด็จด้วยความสงบสำรวม ขณะที่ราชรถเชิญพระโกศพระศพเคลื่อนผ่านต่างแสดงความเคารพด้วยการกราบเบญจางคประดิษฐ์ และตั้งโต๊ะหมู่บูชาพร้อมเครื่องสักการะหน้าบ้านอย่างพร้อมเพรียงกัน บางคนในหน้าโศกเศร้า บางคนร้องไห้อาลัย

นางสาวฉ่อง จันทร์มณี อายุ 68 ปี ขาวนครศรีธรรมราช กล่าวด้วยน้ำตาว่า ตนและครอบครัวรวม 10 คน ได้เดินทางมาสักการะพระศพพระสังฆราชที่วัดบวรนิเวศเมื่อวาน และพักค้างคืน วันนี้ตื่นตี 4 เดินทางมารอส่งเสด็จที่ทางเข้าสู่สนามหลวงวัดเทพศิรินทราวาส แม้ท่านสิ้นพระชนม์ไปแล้ว แต่รู้สึกที่ท่านอยู่ในใจ

นายทองอินทร์ สระธรรม อายุ 67 ปี ชาวจังหวัดบุรีรัมย์ กล่าวว่า เดินทางจาก อ.ลำปลายมาศ จ.บุรีรัมย์ มาถึงวัดบวรนิเวศวิหาร เข้ามีดวันนี้ ตั้งใจมาร่วมแสดงความอาลัยถวายสมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ 19 เดินตามขบวนพระโกศพระศพ เริ่มที่วัดบวรนิเวศวิหารไปยังพระเมรุวัดเทพศิรินทราวาสฯ ระยะทาง 3 กิโลเมตร พร้อมสวดมนต์ถวายสมเด็จพระสังฆราชตลอด เพราะทรงอุทิศพระองค์ทำงานเพื่อพระพุทธศาสนา ดีใจที่ได้วางดอกไม้จันทน์ที่วัดเทพศิรินทราวาส

ส่วนบรรยากาศการวางดอกไม้จันทน์ที่จุดวางดอกไม้จันทน์บริเวณข้างพระอุโบสถวัดเทพศิรินทราวาส มีพุทธศาสนิกชนเข้าแถวต่อคิววางดอกไม้จันทน์อย่างล้นหลาม ทางวัดเปิดให้วางดอกไม้จันทน์ช่วงแรก 12.30-15.30 น. ช่วงที่สอง 17.00-19.00 น. โดยจัดเตรียมดอกไม้จันทน์ 100,000 ดอก แจกจ่ายให้ผู้เข้าร่วมพิธี และทางกรุงเทพมหานครได้จัดพิมพ์หนังสือ "พระสังฆราชา สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก และสมเด็จพระสังฆราชแห่งกรุงรัตนโกสินทร์" จำนวน 1 ล้านเล่ม มอบเป็นที่ระลึกให้ประชาชนด้วย

นางมาลี นุหัตถ์ ชาวอำเภอเมืองฯ จ.สงขลา อายุ 65 ปี กล่าวว่า ภายหลังจากเฝ้าส่งเสด็จพระศพจุดโรงเรียนวัดเทพศิรินทราวาสแล้ว ได้มาวางดอกไม้จันทน์ แม้ต้องต้อคิวตั้งแต่ 10.00 น. และได้วางดอกไม้จันทน์เวลา 13.30 น. แต่ไม่รู้สึกเหนื่อย เพราะตั้งใจมาจากสงขลาเพื่อวางดอกไม้จันทน์อำลาพระสังฆราช ส่วนหนังสือที่ระลึกจะนำกลับไปเก็บรักษาที่บ้าน

ปกติสนใจอ่านพระนิพนธ์สมเด็จพระสังฆราช ลึกซึ้งและให้ข้อคิดมากมาย

กระทั่งเวลา 16.30 น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในการพระราชทานเพลิงพระศพ ยังพระเมรุ วัดเทพศิรินทราวาส ในการนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชทินนุดตามาดูพระเจ้านานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา และพระเจ้านานเธอ พระองค์เจ้าสิริวัณณวรีนารีรัตน์ โดยเสด็จด้วย

จากนั้น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จขึ้นพลับพลาอิศริยาภรณ์ ถวายความเคารพพระราชอาสน์ ทรงรับการถวายความเคารพของผู้มาเฝ้าฯ ทรงประเคนพัดรองที่ระลึกแด่สมเด็จพระราชาคณะที่ถวายพระธรรมเทศนา และพระสงฆ์ 15 รูป ที่สวดศราทธพรตคณา ประกอบด้วย สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม, สมเด็จพระวันรัต วัดบวรนิเวศวิหาร, สมเด็จพระธีรญาณมุนี วัดเทพศิรินทราวาส, สมเด็จพระพุทธิชนวงศ์ วัดทิษยญาติการาม, สมเด็จพระพุฒาจารย์ วัดไตรมิตรวิทยาราม

พระพรหมวชิรญาณ วัดยานนาวา, พระพรหมเมธาจารย์ วัดบูรณศิริมาตยาราม, พระวิสุทธิวงศาจารย์ วัดปากน้ำ, พระพรหมเมธ วัดสัมพันธวงศาราม, พระพรหมมุนี วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม, พระพรหมติลก วัดสามพระยา, พระพรหมโมลี วัดปากน้ำ, พระพรหมสิทธิ วัดสระเกศ, พระพรหมบัณฑิต วัดประยุรวงศาวาส, พระพรหมวิสุทธิจารย์ วัดเครือวัลย์วรวิหาร จากนั้นประทับเก้าอี้หน้าอาสนะสงฆ์ จากนั้นเสด็จฯ ไปที่หน้าพระราชอาสน์ ทรงจุดเทียนดูหนังสือเทศน์

สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ผู้ปฏิบัติหน้าที่พระสังฆราชถวายศีล ถวายพระธรรมเทศนา พระสงฆ์สวดศราทธพรตคณา จบแล้ว สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรมบูชาภัณฑ์เทศน์ พร้อมด้วยผู้เลี้ยงที่ระลึกงานพระเมรุ ก่อนเสด็จลงจากพลับพลาอิศริยาภรณ์

เวลาต่อมา สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงทอดผ้าไตรพระที่ถวายพระธรรมเทศนา ทรงหลังทักษิณาทก จากนั้นเสด็จขึ้นพระเมรุ ทรงหยิบกระทงข้าวตอกดอกไม้จากเจ้าพนักงาน ทรงหยิบธูปเทียน

ดอกไม้จันทน์ จุดไฟพระราชทานเพลิงและวางดอกไม้จันทน์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ดอกไม้จันทน์ส่วนพระองค์ ทรงกราบสามครั้งและเสด็จลงจากพระเมรุไปประทับที่พลับพลาอิศริยาภรณ์

จากนั้นผู้ปฏิบัติหน้าที่สมเด็จพระสังฆราช สมเด็จพระราชาคณะ พระราชาคณะ พระสังฆราชา 19 รูป จาก 13 ประเทศ พระบรมวงศานุวงศ์ คณะองคมนตรี นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี คณะทูต ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ประธานศาลฎีกา ประธานองค์การอิสระและข้าราชการ ขึ้นถวายพระเพลิง จากนั้นเสด็จพระราชดำเนินกลับ ในการนี้ สำนักการสังคีต กรมศิลปากร สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และวิทยาลัยนาฏศิลป์ จัดการแสดงมหรสพหน้าพระเมรุตามประเพณีที่ยึดถือปฏิบัติมานาน เวลา 17.30-19.30 น. การแสดงโขน ชูตศีก แสงอาทิตย์-ศึกพรหมมาศ

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ภายหลังที่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ถวายดอกไม้จันทน์ที่วัดเทพศิรินทราวาสแล้ว ประชาชนต่างเข้าไปถวายดอกไม้จันทน์ที่วัดเทพศิรินทราวาส ขณะที่ตามวัดต่างๆ ใน 46 เขต เปิดให้ประชาชนถวายดอกไม้จันทน์เช่นกัน และเมื่อถึงเวลา 20.00 น. แต่ละวัดเผาดอกไม้จันทน์ที่เมรุของวัดนั้น จากนั้นมีการแสดงมหรสพช่วงที่สอง เวลา 20.30-22.00 น. การแสดงโขนชุดนางลอย ยิ่งใหญ่สมเกียรติ ใช้ผู้แสดง 120 คน

เวลา 20.00 น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปพระราชทานเพลิงพระศพ (จริง) ณ พระเมรุวัดเทพศิรินทราวาส เมื่อเสด็จพระราชดำเนินมาถึง เสด็จขึ้นพลับพลาอิศริยาภรณ์เสร็จแล้ว เสด็จขึ้นพระเมรุทอดผ้าไตร 10 ไตร พระสงฆ์ สดับปกรณ์ ทรงหยิบธูปเทียนดอกไม้จันทน์ ทรงจุดไฟพระราชทานเพลิง จากนั้นเสด็จพระราชดำเนินกลับ

ต่อมาเวลา 22.30 น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปยังพระเมรุในการทอดผ้าไตรกองพอน เมื่อเสด็จพระราชดำเนินถึงเสด็จขึ้นพลับพลาอิศริยาภรณ์ และเสด็จขึ้นพระเมรุ ทรงทอดผ้าไตรที่ปลายด้ามเหล็ก (กองพอน) 3 ไตร พระสงฆ์สดับปกรณ์ เสด็จพระราชดำเนินกลับ

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า สำหรับหมายกำหนดการพระราชทานเพลิงพระศพฯ วันที่ 17 ธ.ค. เวลา 07.00 น. มีพิธีเก็บพระอัฐิ ณ พระเมรุวัดเทพศิรินทราวาส สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไป

ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ เวลา 08.00 น. เชิญพระอัฐิจากพระเมรุ วัดเทพศิรินทราวาส มาประดิษฐานยังตำหนักเพชร วัดบวรนิเวศวิหาร จากนั้นวันที่ 18 ธ.ค. ตั้งแต่เวลา 08.00-18.00 น. จะเปิดให้พุทธศาสนิกชนถวายสักการะพระอัฐิ ณ ตำหนักเพชร

วันที่ 19 ธ.ค. จะเปิดให้ถวายสักการะพระอัฐิ เวลา 08.00-14.00 น. จากนั้นเวลา 16.30 น. งานบำเพ็ญพระราชกุศลพระอัฐิ ณ ตำหนักเพชร พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชทินนัดตามาตุ เสด็จไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์

วันที่ 20 ธ.ค. เวลา 10.30 น. บำเพ็ญพระราชกุศลพระอัฐิ ณ พระตำหนักเพชร และบรรจจุพระสร้อยการ ณ พระวิหารเก๋ง วัดบวรนิเวศวิหาร พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชทินนัดตามาตุ เสด็จไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ พระสงฆ์ 10 รูป ถวายพระพรแล้วรับพระราชทานฉัน ตามด้วยถวายภัตตาหารเพลแด่พระภิกษุและสามเณร 1,000 รูป จากนั้นเวลา 12.00 น. เชิญพระโกศพระอัฐิขึ้นประดิษฐาน ณ ตำหนักเดิม วัดบวรนิเวศวิหาร พระสงฆ์ 5 รูป สดับปกรณ์ เชิญผอบพระสร้อยการไปยังพระวิหารเก๋ง พระสงฆ์ 10 รูป สดับปกรณ์ ก่อนบรรจจุพระสร้อยการ ถือเป็น การเสร็จสิ้นการบำเพ็ญกุศลโดยเสด็จพระราชกุศลในการพระราชทานเพลิงพระศพ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

นายวีระ โรจน์พจนรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม (วธ.) เผยว่า เจ้าหน้าที่ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ ได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลและบันทึกภาพพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพสมเด็จพระสังฆราชาโดยละเอียด เพื่อจัดทำจดหมายเหตุงานพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพ ตั้งแต่ช่วงเช้าของวันที่ 16 ธ.ค. เริ่มรื้อขบวนพระอิสริยยศเคลื่อนพระศพออกจากวัดบวรนิเวศวิหาร จนมาถึงวัดเทพศิรินทราวาส และประกอบพระราชพิธีพระราชทานเพลิงพระศพเสร็จสิ้น นอกจากนี้ยังเก็บข้อมูลการดำเนินงานไปจนถึงวันที่ 20 ธ.ค. นี้ ซึ่งจะมีพิธีบรรจจุพระสร้อยการ พระวิหารเก๋ง วัดบวรนิเวศวิหาร โดยจัดพิมพ์เป็นแบบปกแข็ง 800 หน้า จำนวน 10,000 เล่ม กำหนดแล้วเสร็จในเดือน มี.ค.2559.

ประมวลภาพสังเสด็จสมเด็จพระสังฆราช

